ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Ամիսը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
Ամիսը այ » 5
Բօսթա իւճբէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԵԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Էջերեան

ՄԻԻՆՍՏԻՍ ԷՐԾԻԵԱՍ

ՀԻՄՆԱՐԿԱԾ ՔԱՌԱՍՈՒՆԻ ԷՎԷԼԻ 14

Իլան սրբասրնա գօնուլմահան իրանաք ու իխթարաթը սաթը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան իսմինէ կազմիր
Իսթանպոլտա, Գալաթասա Բէնլիէնպիհ-պազարընտա Իբսի խանընտա Ն. 41։

30 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Էսարը Փարիսին 31ինճի ճիւզիւ պու կիւն չէրդմիշտիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 23 դեկտ.

Մօրնինգ Բօսթ Պէրլինէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆնամէյէ խաբինատէն պէեան իտիւօր քի, գօնք Հոյսս գոնք Գալնօքի եէրինէ, Ավաքրիանըն Սէն-Բէթէրսպուրկ սէֆիրի նասպ ու Թայեին օլունմուշ տուր։

Սէն-Բէթէրսպուրկ, 23 դեկտ.

Ժուրնալ տը Սէն Բէթերսպուրկ զազէթասը Պէրլինէ թիւրք սէֆարէթի մախսուսէսի ազիմէթինէն տօլաեը, Ռուսիանըն Ալմանեատան ատէմի էմնիյէթի շայիալարը թէքզիպ իտերէք, տէեօր քի, Ալմանեայը Ռուսիա իլէ պաղլանան տօսթլուգ, պու կիպի շայիաթը մաֆէվդինտէ պուլունմազտա տուր։

Բէզա, մէզքիւր զազէթա Ավաքրիա իլէ Ռուսիա արասընտա թէէքիտի միւնասէպաթ իլլէմէլէրի հագգընտա տէվէրան իտէն շայաթը թէքզիպ իլէ, Ռուսիա տէվլէթինէն տիվէլի մէզքիւրէ իլէ հիսնիւ միւնասէպէթտէ օլուզունու տերմիեան իտիւօր։

Փարիս, 24 դեկտ.

Եիւզտէ պէշ ֆայիզլի Ֆրանսա էսհամընէն միւպատէլէ վէ տէմիր եօլխաթթալարընէն հիւքիւմէթ թարաֆընտան միւպաեաա օլունաճաղը շայիալարը թէքզիպ օլունմուշտուր։

Բօսնա, 24 դեկտ.

Բօսնատա Բաբանընէն հուրրիէթի իչուն թէէմինաթ թալեպ իլլէմէք իւզէրէ, Պէրլին նիմ ըլամի զազէթալարընէն լիսանը իթալիատա պազը մէրթէպէ մուֆիպի հեեէճան օլուեօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու կիւնքի Վազքթատա օգունմուշ տուր.

«Տէրիսաատէթտէ պուլունան Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթթիեէ տէվլէթինէն թայինաթը ճէոտիտ կէլմիշ տիր։

«Պու թալիմնամատա Թրքհալա էհալիսինտէն օրուպ, Մէմալիքի Օսմանիյէտէ տաքին պուլունան ատէմլէրին Եունան թէպասընտան ատատ օլունմալարը իդթիզա իտէճէկինի, Պապը Ալիյէ թէպլիղ իթմէք էմրի միւնասէրիճ իմիշ։»

Վազքթ, շու սաթթրլարը եազտըգտան սոնրա, Եունան տէվլէթինէն շու մազսէտինէ չէտիտէն բրօթէսթօ իթմէքտէ տիր։

Գալաթա պանքէրլէրիյէ Պապը Ալի միեանընտա ճէրէեան իտէն միզաքէրաթթն պու կիւն խիթամ պուլմասը զավիէն զանն օլունմազտա իմիշ։

Էվվէլքի կիւն Եունան գրալը հազրէթլէրինն եէվմի վէլատէթլէրի օլմազ միւնասէպէթիյլէ, Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթթի, Եունան թէպասընը գապուլ իյլէմիշ տիր։

Գրալը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, 1845 դեկտ. 24տէ թէվէլլիա իթմիշ օլմաղլէ, չիմնի 36 եաշընը թէքմիլ իյլէմիշ տիր։

Տէրիսաատէթ Սբհհիյէ մէճլիսին. տէ Սպանիա տէվլէթինէն վէքիլի պուլունան Տ. քթէօր Զանա, տէվլէթի միւշարիլէյհա թարաֆընտան Իզապէլ լա Գաթոլիք նիշանընէն պիր գէթասը իթա գելընմիշ տիր։

Տէրիսաատէթտէ մէվզուֆ պուլունան Փիւրտ պէյլերինին պիր թագմը մուզատաէմա մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլտիկի կիպի, պագի գալան պէշ ալթբասընէն տախի գապահաթարդ օլուզլարը թէպէյերին իտերէք, ավտէթլերինէ միասատէ պուլրուլաուզունու, վազքթ մէսմանինէ պինտէն եազրեօր։

Լէվանթ Հէրալտըն էնգարէտէն ալտըղը խապերլէր, էհալինին ճէլզատան միւզիթարդ պուլունմազտա օլուզունու միշիր տիր։

Մէզքիւր զազէթա տիեօր քի, էկեր շրմէնտքիէրին թէմոիտինէ միասատէ օլունմուշ օլսա իսի, պիթին պու հալլեր մէյտանա կէլմէզ վէ մուճիպի թէէսսիֆիւ միւ օլմազ իսի։

Եու արալըգ պէնալէրտէ սուլարին ազալմասընտան տօլայը, սուճա հուսուլա կէլէն միւզայիգանընէ էօնիւ ալընմասընա մէտար օլմազ իւզէրէ, Շէհիր էմանէթինճէ, տուպալարա կէթիրիլմէքտէ օլան սուլարըն իհթիեաճաթա քիֆայէթ իտապիլէճէք տէրէճէյէ իպրազ իտիլմէք վէ պէնալէրճէ թաթհիրաթ վէ թամիրատ կիպի շէյլէրլէ պէրաբեր տայիր իթթիխազը լազըմ օլան թէտապիր վիճաատ կէթիրիլմէք իւզէրէ, թահթր հիմայէթի ճէլիլէյի ճէնապը Շէհրիեարիտէ օրարազ, էմանէթի միշարիլէյհատտիրէսին. տէ, էրպապը վուգուֆ վէ մալիմանթատան պիր գօմիսիօնու մոհտուս թէշքիլիյէ, պու մազսէտէ խբամէթ իյլէեէճէք էսպապ ու թէտապիր հէր նէ իսէ, միսարատթէն գարարլաշընընընդ հէման մէվզբի իճրայէ դօնմասը սուբէթի գաթիէտէ էմր ու ֆէրման պույրուլմուշ տուր։

Մ. Զարիֆինին սրհհէթի հագգընտա տրնան մալիմանթը թէլէկրաֆիլէե նէզարէն, միմանիէյհ հալէա զայիֆ իսէ տէ, ֆէնալաշմամըշ տուր։

Մէարիֆնազրը Ալի Ֆուատ պէյ, ճումատա իրթէսի կիւնիւ Մէքթէպի Սուլթանիէե կիտերէք, մէքթէպին ուսուլու իտարէսիյլէ թէտրիսաթընը թագտիր վէ միւտիր էֆէնտի իլէ, բուէսասը մէէմուրիյնի թալթիֆ պուեուրմուշտուր տուր։

Բարմազ դաբուտաքի գաֆֆաֆլարը երկրթպաշրը Մէհէմմէտ ադա էվվէլքի կիւն էօյլէ մագթի, գաֆֆաֆլարը իթթիսալինտէքի գահվէէ կիտուպ, գահվէ իչմէքտէ իքէն, ֆիճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

Գիլիք գօղաճքլար ճատտէսին. տէ մագբ Բէվանի չէէպի ճամիէրինէ էվվէլքի ագշամ խրրսըզ կիտերէք, ճամի տէրունինտէ պուլունան մահէլլէ պէքճիսինին օտասընը վէ սանտըգլարը վէ տօլապ իլէ ճամինին դարուլարընը դրրարազ, խայրճա էշեա սիրգաթ իտերէք սավուշտուրմանու ճէրիտէ եազրեօր։

Եամերի էֆրէմի հազրէթի Եէհրիեարի Հաֆըզ Ահմէտ բաշա, էվվէլքի կիւն Թրէնի մախսուս իլէ, էտիրնէ ճիհէթինէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

Թունա հէվալիսինտէ հէվալար կիւզէլ կիթմէքտէ վէ նէհր էլան պուզտան մուարրա պուլունմազտա իմիշ։

Գօնեատա նոյ. 15տէ պիր հարէքէթի տրզ վուգու պուլմուշ իսէ. տէ, հիչ պիր կէօնա սադաթլը վուգու պուլմատըգընը, վիլաեէթի մէզքիւրէ զազէթասը եազրեօր։

Սուլթան Պայէզիտտէն Գումգաբուեա կէօթիւրէն Թավշան թաշը ճատտէսի գալտըրըմըրընը, պիրինճի տարիէ. յի պէլէտիյէ հանիպինտէն թամիր իտիլմէքտէ սլուզու իչին, ճիվար մահէլլէյէր էհալիսի, ճէրիտէ. յի Հավատիսէ իդհարը մէճմուհիյէթի հավի վարագալար կէօնտէրմիշլէր տիր։

Պիր էճնէպի գումբանեասը Սէլանիքէն Քէսէնտիրէ վէ Սիրօզ վէ Տրամատան պիլմիրուր Տէեէ ազաճ խաթթը յա իթթիսաղ իթմէք իւզէրէ, Տէրսաատէթտէ գաատար պիր շրմենաքֆէր ինշասընիեէթինտէ իտիլ. Քէշֆիեաթը մէվզբիյէ իչուն կէշնէրտէ Սէլանիքէ կիթմիշ օլան մուհէնտիսլէր պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ իլէ ավտէթ իյլէմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթտէ մուգիմ Սիրօզ միթէպէրանը Նաֆիանէզարէթինէն Սիրօզ սահրասընտա քեայնի կէօլիսն, ապբտարազ գուրուտուլմասը միսաատէսինի թալեպ իյլէմէքտէ պուլունմուշլար տը։

Մուսուլ մէքթուպճուլուզունա թաեին գելընան Ահմէտ Մուխթար պէյ կէշէն ճումատա կիւնիւ մահէլլի մէէմուրիեէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Կէշէն ճիւմատա կիւնիւ սատթ պէշ պուլուգ բատտէլէրինտէ, պիր հէրիֆ, Պէյօղլու ճատտէսինտէ վէ Սենթ-Մարի քիլիսէսի էօնիւնտէ պիր մատամին բարա ճիզտանընը չարբմըշ վէ գէվալը գատընճըզազ, եանքէսիճինին էսվապընտան եազալաեը, կէշէնէրտէն, հերիֆտէն ճիզտանընը ալը վերիպ, քէնտիսինէ իեատ իթմէկէրինի թէզարրու իթմիշ իսէտ, հիչ պիր քիմսէնէ, պիր ազ թէհլիքէլի կէօրինէն պէօյլէ պիր իշէ կիրիշմէք իսթէմէմիշ, վէ նիհայէթ օ՛ արալըգ օրատան կէշմէքտէ օլան պիր Ֆրանսըզ իշճիսի, մէրգումուն եազգասընտան թուրթուպ, թէքրէ բօլիսի մէրքէզինէ թէսլիմ իյլէմիշ, վէ ալաբզը մալիմանթա նէզարէն, զալիպա չարբբլան ճիզտան, եանքէսիճիլէրին միթասարը վէճհիլէ, էլտէն էլէ աշբբլմըշ օլմաղլա, մէրգումուն իւղէրինտէ պուլունմամըշ տուր։

Տէրսաատէթ ժանտարմա միրալայընը իքինճի Պէյօղլու թապուրու գօմանտանը Հիսէյին էֆէնտիյէ տէօրտինճի բրիգատ Օսմանի, վէ Պէյօղլու մէրքէզի բօյիս գօմիսէրի Հասան պէյ իլէ, մէրքէզի մէզքուր չավուշու Ապտուլ էֆէնտիյէ պէշինճի բրիգատ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Խրիսթաքի էֆէնտի Գէորգիոս «Ֆամիլեա տօսթու» նամ թէհուտի զազէթասընը միւտիրինէ 50 ատէտ լիրայը Օսմանի իհտա իթմիշ տիր։

Վօլթիժէօր վէ Պուվէ նամ Ֆըրանսըզ պէյլիք վաբօրլարընն Սագըզտա իճրա իթթիբէրի խրտեմնամա պիր եատիկեար օլմազ իւզէրէ, ճէզիրէ. յի մէզքուրէ հիւքիւմէթի, եէնի եաբբլան իքի մահէլլեի մէզքիւր իքի վաբօրլարը իսիմէրիյլէ եատ իթմէկի միւնասիպ կէօրմիշ տիր։

ՄԱԼԻԵԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Տային վէքիլէրիյէ Օսմանը մուրախասարը պէ. յինինտէ դարարկիր օլան դարարնամէտէն պագիյէտ։

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Տայինլէր մէճլիսի իտարէսի, հէր պիր սէնէ. յի մալիեէ իպթիտասընան իքի մահ էվվէլ, վարիտաթ վէ մէսարիֆինին վէ պաղուսուս սէնէ. յի մէզքուրէ զարֆընտա մէրպութ... թարիխլի մուգատիէնտա. մէտէ մուտայէնէ օլան թահվիլաթը վէ իչինճի մատատէտ թայեին օլունան սիւեունուն սէնէվի ֆայիզ վէ ըսիլ մալինէ թախսիս օլունաճագ մէպալիղին մըդտարը մուխամմէնէսինին միպէյեին պիւտճէ լայիհասընը իմանզիմ իյլէ, Մալիեէ նէզարէթի հէլիլսինէ թագտիմ իտէճէք տիր։

Մէզքուր պիւտճէ լայիհասը, նիզամաթը մէվճուտեեէ մուվաֆըգ օլաճագ, վէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան իքի մահ մէօհլէթ զարֆընտա թատիզ օլունուպ, տէվլէթի Ալիեէնին միւվազէնէ. յի ումումիեէ. յի մալիեէսինէ իտխալ գելընաճագ տը։

Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի, իտարէ. յի մէզքուրեեէ տայիր օլան մէպհուսիսն անէ. յհ պիւտճէ լայիհասընը պիր սուբէթի մուատատագասընը, տայինլէր մէճլիսի իտարէսինէ իխտ իտէճէք տիր։

Տայինլէր մէճլիսի իտարէսի, ալտըղը մալիմաթ, վէ Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինճէ մէրի օլան նիզամ վէ թէամիլ մուճիպինճէ, վարիտաթ վէ հասըլաթը մէզքուրէ. էէ հասըլ օլան մագպուսաթ վէ թահսիլաթը, վէ շէհրի մէզքուր իչինտէ իճրա օլունան թէէտիեաթը միպէյեին պիր շէհրիեէ ճէտվէլի թագտիմ իտէճէք տիր։

Տայինլէր մէճլիսի իտարէսի, հէր պիր սէնէ. յի մալիեէ խիթամընտա, Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ պիր մուհասէպէ. յի գաթիեէ. յի ումումիյէ թագտիմ իտէճէք տիր։

Իտարէ մէճլիսի հէր ալթը այտա պիր քէրրէ, թիճարէթի նէզարէթի ճէլիլէսինէ պիր տէֆթէր իրսալիյլէ, իչինճի մատատէտ թէայեին իտէն տիւեունա թախսիս օլունան վարիտաթտան, վէ ասհասը թահվիլաթա թայեին օլունան թէէտիեէեէ մահսուպէն, էվրօբաեա կէօնտէրմիշ օլատուղու մըդտարը մէպալիպի կէօռթէրէճէք տիր։

Մէճլիսի իտարէ, դայա մուատէլաթը իճրա օլունաճագ հէր բայիթթախթատա, հէր այպաշընտա միւրուր իտէն այտա իսթիլէճէք թահսիլաթ իլէ, իսթիլէճէք թէէտիեաթը մէպալիղին պիր շէհրիեէ ճէտվէլի թագտիմ իտէճէք տիր։

Թէրք օլունան վարիտաթը իտարէսի, հիւքիւմէթի Սէնիեէնին գօնթրօլը թահթընտա պուլունաճագ տը։

Մէզքուր գօնթրօլ մուատէլէսի, հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան նասպ վէ թայեին օլունմուշ, վէ մէզքուր իտարէ նէզտինտէ պուլունաճագ պիր գօմիսէր վէ գօնթրօլէր վաբթաբը յլա իճրա օլունաճագտը։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան թայեին օլունաճագ գօմիսէր, մէճլիսի իտարէնին հէր իճթիմանընտա տավէթ իտիլէճէք, վէ օրատա բէյի իսթիշարէ իլէ հազըր պուլունաճագ տը։

Իտարէ թարաֆընտան հիւքիւմէթի Սէնիեէ. յէ, վէ քէզալիք հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան իտարէեէ իտիլէճէք թէպլիղաթ, միւմանիլէ. յհ գօմիսէրլէրին վաբթաբ. յա իճրա օլունաճագ տը։

Հէր պիր գօնթրօլէօրիւն վազիֆէսի, հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան թայեին օլունաճագ տը։

Գօմիսէր վէ հէր պիր գօնթրօ. լէօր, վազիֆէլէրի տախիլինտէ օլարագ, իտարէ մէճլիսինին վէ մէէ. մուրլէրինին սուբէթի իտարէլէրինի վէ տէֆթէրլէրի վէ տիկէր էվրաղը բէսմիեէ. յի, վէ Տէրսաատէթտէ մէճլիսի իտարէնին պիր մէէմուրու, վէ վիլաեէթտէ իտարէնին բէ. յիսի ումուրու նէզտինտէ սանտըգլարը մուտայէնէ իթմէկէ հազգլարը օլաճագ իսէ տէ, իտարէեէ այտա միւտախէլէ իթմէկէ հազգլարը օլմաեաճագ տը։

Տէրսաատէթտէ մէճլիսի իտարէ վէ վիլաեէթտա մէէմուրլէրի (պու մէէմուրլար հազգը պուլունմայարընա ատա մուխալիֆէթ իթմէեէճէ. քլէր տիր), տէվլէթի Ալիեէ գօմիսէրի իլէ գօնթրօլէօրիւնէ գօնթրօլ իչին լազըմ կէլէն մալիմանթը իթա իյլէմէկէ մէճպուր օլաճագլար տը։

Գօնթրօլէօրին մէայիշ վէ մէսա.

րիֆի սէֆերիյէրի, վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան իտիլէճէք նէզարէթ իչին իսթիխտամ իյլէտիկի զապբթանըն մէսարիֆի, եինէ հիւքիւմէթի Սէնիյէէ այիտ օլաճադ տը։

Եալընըզ գօմիսէրին մասը, իտարէ մէճլիսի թարաֆընտան թէէտիեէ օլունաճադ տը։

ԵԻԿԻՐՄԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Իշպու գարարնամէնին հիյնի թէֆէսիւլ վէ իճրասընտա, հիւքիւմէթի Սէնիեէ իլէ իտարէ պէյնին տէ պիր իթիլաֆ զուհուր իտէր իսէ, թարաֆէյնտէն տէօրթ հաքէմ ինթիխապ օլունաճադ վէ անլէր տա. խի միւսավիի արա էնասընտա, թէֆրիզէրի իչին տիկէր պիր իքինճի հաքէմ ինթիխապ իյլէեճէքլէր տիր։

Հաքէմլէրին վիրէճէքլէրի հիւքմ, դաթի օլուպ, դապիլի իսթինաֆ տէյիլ տիր։

ԵԻԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Հիւքիւմէթի Սէնիյէէ, իշպու մուգավէլէնամէյի թատիլ վէ եա թաթիլ իտէճէք օլուր իսէ, ասհապը թահվիլաթ համիլ օլուգլարը սէնէտաթը պէտէլաթը, իշպու մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, գըսմէն վէ եախօտ քեամիլէն թէէտիեէ իտիմէմիշ օլտուղու հալտէ, իսթիդրաղլարը հիյնի ադտինտէ եափըլան գօնթրաթօլարտա մուհարբէր հուգուգա իատէթէն մալիք օլաճագլար տը։

Թահվիլաթը իպթիտայի նէշրինտէ ադտ օլունան գօնթրաթօլար իլէ, ասհապը թահվիլաթա վիրիլէն թէէմինաթ, իշպու գարարնամէ մուճիպինճէ քեամիլէն իմհա իտիլինճէեէ գատար, հուգուգը մէզքիւրէյի մուհաֆազա իյլէեճէքլէր տիր։

ԵԻԿԻՐՄԻ ԻԲԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Հիւքիւմէթի Սէնիյէէ, վարիտաթա թատիլ օլուպ, քեանունի սանիի բումինին 1 ինճի, վէ ֆրէնկինին 13 իւնճիւ կիւնիւնտէ, սէնէ 1882, մէվզըի իճրաեէ գօնուլաճադ գըսմընտան մեատա, թարիխի նէշրինտէն իթիբարէն իճրա իտիլէճէք օլան իշպու գարարնամէյի պիրա իֆաթէյի վագթի, տէվլէթլերէ թէպլիղ իյլէեճէք տիր,

Տայինէր մէճլիսի իտարէսինին ազալարը, քեանունի սանիի բումինին 1 ինճի կիւնիւնտէ Տէրիսաատէթտէ հազըր պուլունմադըգլարը հալտէ, իտարէնին մուամէլաթընա սէք. թէ կէրմէմէք իւզրէ, տայինլէր մէճլիսի իտարէսինին իշ պաշընա կէչմէկէ հազըր օլունճաեա գատար, մէճլիսի մէզքիւր նամընա օլարագ, շիմտիքի իտարէյի սիթթէ, բիւսումը մէզքիւրէյի իտարէ իթմէքտէ տէվամ իյլէեէճէք տիր։

Սալը կիւնիւ, էօյլէտէն իւչ սաաթ սօնրա, տային վէքիլէրիյլէ ադտ օլունան մուգավէլէնամէյի մուսատտագ իրատէի Սէնիյէ, մապէյնի հիւմաեունտան ճանիպը Պապը Ալիեէ կէօնտէրիմիշ տիր։ Պինապէրին մուգավէլէնամէյի մէզքիւր, տէվլէթի Ալիեէնին պիր գանուսնու օլմուշ տուր։ Շունա տիգդաթ օլունմալը տըր քի, մէճլիսի մախսուսը վիքէլընընը մազպաթաեր գամիեէսի, բաղար կիւնիւ արզ օլունտուղու հալտէ, իրատէյի Սէնիյէ պիր գաշ սաաթտա շէրէֆթաալիդ իթտիկինտէն, զաթը հազրէթի Բատիշահինին, մէսէլէնին սրինան թէսվիեէսինէ նէ գատար էհէմմիեէթի վիրտիկի, մէրհէպէի սիպաեթտէ օլուպ, հէր հալտէ, հոկա. 3 թարիխի նօթանընը նէշրինտէն պէրու, վիքէլաի ֆիխամ հազարաթընը վէ միւզաքէրաթտա պուլունան գէվաթը, մէզքիւր նօթատա մուհարբէր մատտէլէրին թէսվիեէսինի իսթիճալ իթտիքէրի տէրքեար աբը։ Սէրվէր բաշա հազրէթլէրինին գօմիսիօնա բիեատէթլէրինաէ իպրազ պուեուրտուղլարը էհլիեէթ վէ լիեագաթա կէլինճէ, պու խուսուս միսէլէմի ալէմ տիր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, վաթանլարընա պիրիւք պիր խրամէթ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր, չունքի միւզաքէրաթա, էմրի իթիտալ, միւսալէմէթ. վէ թէհամմիլ իլէ բիեասէթ իտէրէք, տէվլէթի Ալիյէյի, միւզաքէրաթա պաշլանաբղը զէմանտա, պուլունտուղու, եանի իչ այ էվվէլէի մէզքիրինտէն հիսապըզ տէրէճէտաէ եիւքսէք պիր մէվզբեէ գօյմուշլար տըր։

Օ զէման տէվլէթի Ալիեէ 6 միլիար 300 միլիօն ֆրանգ գատար տիւեունի իլէ թաթիլի թէէտիեաթ իթտիկի, վէ տիւեունը մէզքիւրէեէ, միլթէաախիլ ֆայիզլարտան տօ. լաեր սէնէվի 315 միլիօն ֆրանգ իլավէ օլունտուղու հալտէ. տէվլէթի Ալիեէ շիմտի 2 միլիար 650 միլիօն ֆրանգ իչին պօրճլու օլմուշ, վէ սէնէվի 37 միլիօն 500 պին ֆրանգ ֆայիզ վէ ըսիլմալ թէէտիեէ իտիպ, պունտան տօլաեը տախի շայեանը մէմնունիյէթ թէէմինաթ վիրմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ, տէվլէթի Ալիեէ, պու կիւնքի կիւնտէ, տիւեունը ումումիեէսինէ եիւզտէ օն իքիտէն տուն տէրէճէ ֆայիզ վիրէճէք տիր։

Եու հալտէ, տէվլէթի միւշարիլէյհա պօրճունու թէէտիեէ իտէմէզլիք հալինտէն գուրթարըլըպ, էօյլէ պիր վազիեէթէ կէթիրիլմիշ տիր քի, քէնտի վարիտաթը պու վազիեէթի մուհաֆազաեա կէնիշճէ միւսայիտ պուլունմադտա տըր, վէ էկէր մէսարիֆի ասքէրիեէտէ իհթիտալ իւզրէ հարէքէթ օլունուպ, թասարրուֆա ըրնաեէթ, վէ սէրվէթի թապիիեէյի թէվքի իչին թէտաարիզ լազըմ իհթիխազ պույրուլուր իսէ, տէվլէթի Ալիեէ, բէք չարուգ սուրէթտէ, տիկէր մէմլէքէթլերէ միսավի վէ պէյքի տէ չօգլարատան եիւքսէք պիր մէվզբեէ վասըլ օլապիլիր։ Անճագ շիմտիքի մուվաֆֆագըյեէթին զըյմէթի, պունտան սօնրա քի մուվաֆֆագըյեէթտէն մէրպութ օլուպ, պուպատ իսէ, իլերուտէ պահս իտէճէյիզ։ Շիմտիքի հալտէ, միւզաքէրաթը նէթիճէսինտէն, վէ պունուն հասըլ իթտիկի վազիեէթտէն, վէ հուսուլէ կէթիրտիկի պիւյիւք ֆայրատթարատան տօլաեը։ Պապը Ալիյի թէպրիք իթմէք քեաֆի տիր։ (Լ. Հէրլը)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊՕՄՊԱՑՏԱՆ ՄԷԲԹՈՒՊ

Իմ Նախիջևանում Երկամեայ պաշտօնավարութիւնից յետոյ, ստացած վկայական, մի խորհրդածութիւն, այդ ժամանակի տեղի ունեցած անցքերի վերաբերմամբ մի համառօտ նկարագիր։

Զանազան խորհուրդներ, մանրլուրեր, և վերջ։

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

Ա— Պ. Գէորգ Սարգիսեան Տէր Ադամեանց

Հայոց լեզուի ուսուցիչ՝ Պ. Գէորգ Ս. Տ. Ադամեանցն, երկու տարի մեր ազգային ծխական հոգևոր երկսեռ ուսումնարաններում դասախօսելէ Հայոց լեզուից, և լիապէս գոհ է կացուցել Հոգաբարձութիւնը, իւր անխոնջ և արդիւնաբեր աշխատութեամբն, իւր կատարած պաշտօնում շարունակ պահպանած ճշդութեամբն և իւր վարուց ու բարուց մէջ ունեցած սրբութեամբն։ Ուստի Հոգաբարձութիւնս՝ խղճիւ, և ամենայն շնորհակալութեամբ տալիս է նորան սոյն վկայագիրն։

Հոգաբարձուք Նախիջևանայ
Երկսեռ ուսումնարանաց
Գանձապահ Կոլեժսկի
Ասեսոր
Գրէգոր Տէր Բաղասարեանց
Սարգիս Սէրբուհանց
Մհէ. Սարգիս Ղազարեանց

1880 ամի օգոստոսի 7
Ի Հին–Նախիջևան

«Մանզումէի» պատուական խմբագրութիւնն՝ եթէ բարեհաճի սոյն վկայականն հրատարակելու, մի քանի հետաքրքիր պարոնների հարցմանց բաւականութիւն, և նոցա ունեցած կարծեաց փարատումն տալով, շնորհապարտ պիտի կացուցանէ իւր հաւատարիմն։

Թէ ի՞նչ էր պատճառ, որ ինձ ստիպեց հրաժարիլ. ո՛չ այլ ինչ, բայց եթէ՝ կուսակցութեանց դրծիք լինել չկամենալս։ Նորընտիր հոգաբարձուք՝ հաշտարար դատաւոր Յարութիւն բէկ Սարուխանբէկեանց, Փրօքուրոր Պ. Աբգար Յ. Օրբէլեանց համալսարանական պարոններն անաչառապէս գնահատելով իմ աշխատութիւնը, միշտ թախանձում էին, և արդէն ստացած ռոճկիս վերայ 100 ր. աւելացընելով երրորդ տարում ևս իմ պաշտօնի շարունակելը խնդրում էին։ Հապիւ այդ պատկառելի ազնիւ պարոնների թախանձանքից զիջել էի նոր պայման կապել և տհաճէջմիտծնից, թեմական տեսչի օգնականի կողմից յայտնի բան է հանկառակ կուսակցութեաց դրդուած, մի պաշտօնական նամակ է գալիս. որով յիշեցնում է հոգաբարձութեան, Ռուսաց նոր օրէնքի այս ինչ երրորդ յօդուածն, որ արգելում է օտարահպատակներին Ռուսաստանի ուսումնարաններում ուսուցչական պաշտօն կատարելն։ Նորընտիր հոգաբարձութիւնն սոյն նամակի վերայ գրգռվում է որպէս մասնութեան մի գործի, և հոգաբարձական խառն ժողով կազմելով, կամենում է բողոքել Վեհափառին, որ՝ կամ այդ տեսակ մատնիչներն ազգային նուիրական պաշտօններում գործածելուց հրաժարեցնէ, և կամ իւրեանց հրաժարականն ընդունի։ Այս տեղ աւելորդ է յիշել, թէ ես ամենայն ճիգ թափել եմ, և յաջողել եմ համոզել պարոններն, որ այս ինչ կամ այն ինչ մի ուսուցչի համար խնդիրն այնքան չմեծացնեն՝ և իւրեանց պաշտօնն շարունակեն։ Դարձեալ աւելորդ եմ համարում յիշել, թէ Պ. օգնականն մասնաւոր ճիգ էր թափում՝ հանգուցեալ ՊէտէրՇահնազարեացի՝ Երուսաղիմայ Ժառանգաւորաց ուսումնարանի համար կտակած 3000 ռուպլոյ իրը աւելորդ ինչ համարել տալով ջնջել տալն և իմ կողմից այդ նպատակի առաջն առնուին...։ Ինչպէս այս ամենից երևում է, մեր ազգի արդի դրութիւնը մեզ լաւ ապագայ չխոստանում։ Մեզանում առհասարակ ամենայն ինչ դեռ այն դրութեան մէջ է, ինչ որ սորանից մի քանի դար յառաջ։ Մեզանում ամենայն ինչ ձևական, խաբեբայական սուտ և խարխուլ դրութեան մէջ է։ Մենք այլ և այլ խնճոյքներում, երբ Բագոսի տաճարին, և սրբազան սեղանին ջերմ խնկարկուներ եմք դառնում, այդ միջոցներին, յաճախ մեր գլուխներն շոգոյ ներգործութեամբ տատանում, բռնկում և բոցավառում են, սկսում ենք անդէն և անդ, երևակայական աշխարհներն սլանալ, օդային ամրոցներ կառուցանել, և վերջապէս՝ այդ վայրկենական ազդեցութեան ներքոյ գործել, ինչ որ դժուարին է և անկարելի, ինչ որ կասկածելի է և անօգուտ։ Այդ Բաբելոնական խառնակ։ թեան պահուն, մեքենայաբար՝ աւելի կոնծելու և բժշկներ դարտակելու համար, հարիւրաւոր մարդկերանց կենացը առաջարկում ենք ասում, առանց նոցա անձնաւորութեան և գործունէութեանցը

(119)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

մէրգում իլէ գօլայճա իւնսիյէթ բէյտա իտէպիլիրիմ . . . ։

—Մէրգում իլէ իւնսիյէթ բէյտա իթմէքլիքտէ, սէնին իչին նէ՞ մէնֆաաթ վար տըր . . . — Եօգսա մէրգումտան պիր իսթիգրաղ մը իթմէքլիք նիյէէթ վէ էմէլինտէ պուլունմագտասըն։

—Հայ հա՛յ, իգթիզամ օլտուղունտա, բէք ալէա իսթիգրաղ իտէպիլիրիմ. . . — Ֆագաթ, մէրգում իլէ իւնուու իւնսիյէթ բէյտա իթմէքլիքտէն պէնիմ ասըլ մագսատիմ, պաշգա պիր շէյ տիր։

—Անլատըմ սէնին ֆիքրինի, — մէրգում բէք զէնկին պիրիսի օլուպ, վէ սաղա սօլատա աշուրի մէրթէպէ խրաֆլար իտէրէք լիրալար սաչմագտա օլտուղունտան . . . չօգ իհթիմալ տըր քի, Պօրսատա ֆօնտօ տախի օյնաեաճադ տըր, վէ պիթթապի բէք չօգ ֆօնտօլար ալըպ սաթաճադ տըր . . . — վէ պէլքի սէնտէ, խարիճտէն պիր իյի միւշթէրիյէ տահա մալիք օլմուշ օլաճագսըն տըր . . ։

—Վագտա, մէրգում կիսլի պիր մուշթէրիեէ մալիք օլմագլըղը արզու իտէրիմ, լաքին, պուլուշուն եանլըշ տըր, պէնիմ ֆիքրիմտէն կէչէն շէյ օ տէյիլ տիր . . ։

—Էյ նէ տիր եա էօյլէ իսէ, էկէր պէնիմ տիւշիւնտիկիմ եանլըշ իսէ, սէն տօղրուսունու սէօյլէ պագաեր. . ։

—Լիսնէլ Վարթըն Փարիսէ եաբընըզտա կէլմիշ տիր . . ։

—Է՛յ, է՛յ . . ։

—Լիսնէլ Վարթընըն աշուրի մէրթէպէ կիրզել իչ թանէտէ դրդ եէկէնլէրի վար տըր . . ։

Մարսիալ, օղլունուն պու լագբրտրը իւզերինէ կիրմէկէ պաշլատը։

—Թամամ՝, աճ թավուդ, տիւշիւնտէ, արքա թարլասը կէօրիւր, տէմիշլէր, — տէտի մէրգում, — շիմտի անլաշըլտը իչին էտատը . . .— տիմէք տիր քի, մէզքիւր տիլպէր գըզլարատան պիրիսի սանա պագմըշ օլմալը տըր, հա՞, էօյլէ՞ մի . . ։

—Տօղրուսու, նէ՞ կիւնահըմբ սաղլաեաեըմ, զիեատէսիյլէ տիլտատէ օլտում . . . ։

—Մէզքիւր գըզլար տախի մէրգում կիսլի զէնկի՞ն մի իմիշլէր։

—Կէօրիւնիւշէ նէզարէն, այնի տէրէճէտտէ սէրվէթէ մալիք պուլունմագտա իմիշլէր . . ։

—Ալէա՛, բէք ալէա, տիմէք տիր քի, հէմման եաղընտա, ունլար, տինլէր, նըշան վիրիր, վէ թանթանալըտա պիր տիւկիւն եաբար իչի պիթիրիրիզ, իյի օլմա՞ղ մը . . . ։

—Սայքի ֆիքրիմտէնտէ կէչմէեօր տէյիլ տիր . . . —պաղալըմ, անը իլերուտէ տիւշինիրիզ . . . Շիմտիքի հալ, սալթ գալպիմտէ պիր մուհապպէթ հիսս իթմէքտէյիմ. վէ օլ պապատ եալընըզտա տէյիլիմ . . ։

—Աճա՛յիպ, եա տահա պաշդաքիմ վար տըր։

—Պիղիմ Լէօբօլտա վար տըր։

—Օ՛տա մը ալէագտ իթմէքտէ տիր։

—Շիւբհէսիզ . . ։

—Ա՞յնի գըզլա մը։

—Խայր, անքնտա ճանը էն քիւշիւկինիւ սէվմիշ տիր։

Մարսիալ Տէրէյն չէնտ տագըզա տիւշինտիւ։

—Գու գըզլար իչին ի՞չ թանէ տիրլէր, տէտին, էօյլէ տէյի՞լ մի, — տէյի սիւալ իթտի մէրգում, մէրագլը պիր սուրէթտէ։

—Էվվէթ։

—Ի՞չիւ տախի թուճ ըէնկինտէ՞ մի տիրլէր։

—Էվվէթ, վէ հաթթա, օլ դատար բէնքիճէ պիր սիմտեա մալիք պուլունմագտա աբըլար քի, հէր քէսատ մէրգումէլէր, Ռուսդան էբեաբ սրֆաթընը վիրմէքտէ տիրլէր։

—Ֆրանսըզճա սէօյլէմէքտէ՞ մի տիրլէր։

—Թըպգը պիղիմ կիսլի։

—Իսիմլէրինի պիլմէքտէ՞մի սին։

—Էվվէթ, Լօրա, Մարի վէ Բէրլի տիր։

—Իյի պիլմէքտէ՞միսին, պունլար սահիհէն Գալկիսթաատա՞ն մը կէլմիշլէր տիր։

—Վէ հաթթա օրատա տօղմուշլար տըր . . .—Օլ պապատ հիչ շիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր . . ։

—Զո՛գ ճայիպ շէյլէր . . . — տէտի Մարսիալ բէք եավաշ սուրէթտէ սէօյլէեէրէք։

—Նի՞չին ճայիպ շէյլէր տիրլէր, տիմէքտէսինիզ, — տէյի սիւալիթ. տի ժօրժ։

Մարսիալ մէրգումուն սիւալինէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, սալոն իչինտէ, շու աթիեէքի սուրէթտէ սէօյլէեէրէք, էնինէ պօեունա կէզինմէկէ պաշլատը,

—«Պէօյլէ պիր շէյ, ասլա խաթըրու խէեալիմտէն պիլէ կէչմէքտէ տէյիլ իսի . . . — Շանզ–էլիզէտ կէօրտիւկիւմ պիր տէլիգանլընընն կէրէք սիմտը վէ կէրէք պաղըշը, թըպգը Գօրա Պէրնիյէյէ պէնզէմէքտէ օլսուն . . . — Ճճապա մէրգում, ֆիլհագիգա Գօրա օլուպ տա Փարիսէ՞մի կէլմիշ տիր։ Ճճապա մէրգումէ, էրքէք գըեաֆէթինէ կիրէրէք թէպտի՞լմի կէղմէքտէ տիր . . . — Մէկէրչի պէօյլէ պիր շէյ իհթիմալտէ՞ն մի տիր . . . — միւմքի՞ն մի տիր . . . — Գու մէրթէպէտէ թէքմիլ պէնզէյիշ օլամագքի . . . »

Ժօրժ քէմալի թէճաճիւպ իւզրէ քէտէրինէ պաղմագտա, վէ մէզքիւր տայրընըզընը սէպէպինի, պիր տիւրլու անպաեամամագտա իսի։

Մարսիալ պաշընը եօգարը գալտըրտը։

—Մէրգում Լիսնէլ Վարթընէ՞քէտէ օթուրմագտա տըր, — տէյի սիւալ իթտի։

—Մէնթ–Ուէն քէօշկինտէ . . ։

—Էկէր քէնտիսի պուրատա պիղէ կէլմէզ իսէ, պէն անա կիթմէլիեիմ . . . — մէրգումու կէօրմէք իսթէրիմ . . . — Ալէլ խուսուս պիր վիզիթա վիրմէքլիքտէ, դաթէն պօրճամ տուր . . ։

Մարսիալ պու սէօյլէտիքլէրինի պիթիրմէք իւզրէ իքէն, մէրգումուն օտա ուշաղը սալնտան իչէրի կիրտի։

—Էֆէնտիմ, զաթընըզ իչին պիր գարթ տը վիզիթ վար տըր . . . — տէտի մէրգում էլինտէ թութմագտա օլտուղու պիր կիսմիշ թէփի տէրուինտէքի ճիլալը պիր գարթ տը վիզիթի թագտիմ իտէրէք։

Մարսիալ մէզքիւր գարթ տը վիզիթին իւզերինէ պագտըղը կիսլի,

—Ա՛, Լիսնէլ Վարթընը եաղըլը տըր, —տէյի պաղբրտը։

—Տօղրուսու պու տա բէք զաբիպ պիր շէյ տիր . . . — տէտի քէնտու քէնտուսէ Ժօրժ, — Իյի ատէմ, սէօզինիւն իւսթիւնէ կէլիր, տէրլէր . . ։

—Գունու վիրէն զաթ շիմտի պուրատա՞մը տըր, — տէյի սիւալ իթտի Մարսիալ քէնտի ուշաղընա։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, —չիւնքի պէնտէնիզ մէրգումա, պիլմէմքի էֆէնտի շիմտի միւսաֆիր գապալ իտէր մի իթմէզմի, կիտիպ պիր քէրրէ սիւալ իթմէլիյիմ տէտիմ . . . — իմանի, էֆէնտիմ, մէրգում զաթ, է-

ժանօթ և տեղեակ լինելու։ Արդ՝ երբ մի գործ կամ առաջարկութիւն, նոյն իսկ գործողին, կամ այլապէս ասած պաշտօնէին յայտնի չէ, երևակայեցէ՛ք, թէ ի՞նչ ազդեցութիւն կարող է ունենալ ունկնդրի վերայ։

Այս տողերս գրելուս շարժառիթը, կամ նպատակն չէ եղել երբէք, մեղադրել մեր հասարակութեան ստորին և տգէտ դասակարգութիւնը, որը ոչիարից զանազանվում է, արտաքին կերպարանքովը միայն։ Իմ նպատակն եղել է, խօսիլ և բողոք բառնալ այն անձանց դէմ, որք իւրեանց եպերելի ընթացքովը հասարակութեան ողջամիտ դասին զզուանք պատճառելուց ուրիշ ոչինչ՝ չեն անում։ Այն անձանց դէմ, որք սովորել են մեծ մեծ ջարդել ու բրդել, բայց միևնոյն ժամանակ ուխտել ոչինչ չառնել։ Այն անձանց դէմ, որք քաջ են ուսումնասիրել ամենայն մի բան իւրեանց օգտին ու շահուն չուրտալն։ Այդ կարգի մարդկանց գլխաւորներից կարելի է համարել՝ եթէ չեմ սխալվում, մեր Երեւանայ նահանգի թեմական տեսչի օգնական հիւանդատ և անգործունեայ Պռոշեանցն։ Նա՝ ինչպէս ընդհանրութեան յայտնի է, իւր ընտրութեան օրից մինչ ցայս օր, ո՛չ մի նշանաւոր և ոնոյան գործ ունի արած, ո՛չ մի ուսումնարան ունի բարեկարգած։ Նա զբաղած է գլխաւորաբար իւր ընտանիքն Աշտարակից՝ Երեւան, Երեւանից՝ Աշտարակ կամ մի այլ տեղ փոխադրելով ժամանակ անցկացնել և գրանով շատանալ։ Պարոնը հազիւ հաղ բարեհաճել էր մի անգամ Նախիջևան գալու, և այն մեր երջանկայիշատակ ուսումնարանաց հոգեհանգիստն կատարելու։ Պարոնի մուտքն ի Նախիջևան խիստ փառաւոր էր, զի վեհափառեան կնդակաւ, և լիազօր իշխանութեամբ էր։ Մեր նոր Արամազդն՝ ցյեսին չունչ չանիթեր էր արձակում խեղճ տեղացիների գլխին, նորա համար միայն, որ չէին յանձն առնում պահել իւր պաշտպանած և հոգւով սիրած ագէտ ուսուցչին։ Նա հրաժարական հոգաբարձուներից միայն նորան էր ջատագովում, որը համաձայնել էր իւր ձին պահպանելու։ Պռոշեանցն շատ լաւ էր ճանաչում փողի յարգն. նա՝ մինչև անգամ իւր պաշտօնական և անպաշտօն նամակների թղթերն, պահարաններն, մինչև իսկ մարդանոցն ուսուցիչներից էր պահանջում, և միևնոյն ժամանակ խոստանում էր նորաց փոխադրել այլ տեղեր աւելի բարձր ռոճկով, եթէ նոքա համաձայնէին կանխաւ մի որոշ գումար ընծայելու։ Գուցէ այդ միջոցին Ռուսաց նոր օրէնքից տեղեկութիւն չունէր խեղճն . . . ։ Վերջապէս՝ նա այնքան անաղնիւ էր, որ միսնգամից անարժան էր այդ սքանչելի պաշտօնին։ Նա ահագին գումար է ստանում, բայց դորա հանդէպ, ինչպէս ասացի՝ ո՛չ մի գործ ունի կատարած։

Մեր Հոգևոր կառավարութիւնը հաշիւ պահանջո՞ւմ է արդեօք պարոնի գործունէութեանց, յայտնի բան է որ մի օր կը պահանջէ . . . ։

(Շարունակելի)

ԻԼՄԻՑԷ

ՀԱՑՎԱՆԱԹԸ ՍԱՂԻՐԼ ԵԷՑԷՆ ՆԷՊԱԹԱԹ

(Մանրամասն 4810 Նէսիսնոն դէսէյեր)

Նէպաթաթ տախի օրկանիք թէսվիյէ օլունան շիւպէյի թէշքիլ իտերլէր, չունքի անլերտէ, գանունու ումմվիյի հաեաթա թապի օլարագ, տօղմագ վէ նէշվ ու նիւմա պուլտուգտան, եանի տէվրէյի հաեաթը պիթիրիքտէն սօնրա, էօլմէք վագտալարընը իզհար իտերլեր։

Ֆագաթ մատէնիեաթ պէօյլէ տէյիլ տիր, պունլար տախի թէպտիւլտիր մի թէնէվվիւեա միպթէլա օլատագլարը հարտէ, հաեաթ գանունունատան մուաֆ տրլրար. պունլարըն նէ՛ էօլմէսի վար վէ նէ՛ տէ տօղմասը, անճագ պիր պիրի իւզերինէ զամ օլարագ, հաճմրը (ծաւալ) օ՛ ճիհէթլէ պիւեիւր։ Շու թագսիմի եաբաբդտան սոնրա, պիլմէմիզ լազըմ կէլիր քի, հաեաթ տէնիրէն շէյ նէ՛ իլէ պաղի վէ ստպիթ տիր, եանի շերայիթի հաեաթիեէ գա՛նղլարը տըր։

Շիւպհէսիզ, ալէմ պիլիր քի, պիր հայվանըն պէդասը իչին իհթիյաճը զարուրիսի օլան չէյլեր էվվէլա թէնէֆֆիւս վասրթասը.յա հէվա ալմասը տըր, չունքի, հայվան, 5 տագրդա հէվատան մահրում դարտա, եաշամասը միմքին օլամազ։ Սանիյան, եէյիպ իչմէսի տիր, վէ պու եէնիլէն վէ իչիլէն իսէ, միխթէլիֆ տիր, հէմ մէվատտը հայվանիեէ, հէ՛մ մէվատտը նէպաթիեէ վէ հէ՛մտէ մէվատտը մատէնիեէ եէմէսի լազըմ տըր։

Աճապա, նէպաթաթ իչիւն տապէ՞յլէ մի տիր, եանի օնարատա, հայվանաթ կիպի, սաղ գալմագ եանի եաշամագ, վէ նէշվ ու նիւմա պուլմագ, եանի պիւեիւմէք իչին հէվա թէնէֆֆիւս իտէր վէ եէր վէ իչէ՞ր մի։

Իւլումու թապիիյեէեէ ճիւզիճէ աչինա օլանլար բէք ալէա պիլիրլէր քի, նէպաթաթ թըպդը հայվանաթ կիպի, եաշամագ իչին հէվատան արի օլան պիր մահէլէ գօնուլուրսա, եաշամաերպ, չաբըճագ սարարբպ սօլարլար, վէ գբսսա պիր սէօզ, եէլի-բէլեր։

Քէզալիք իլմի նէպաթաթ օգուեանլար պիլիրլէր քի, անլէր, հայվանաթ միսիլու, պիրի՞ չօգ չէյլեր եէրլեր վէ իչէրլեր, վէ եաբրագլարը իլէ հէվա թէնէֆֆիւս իմթիքլէրի կիպի, քէօքլէրի իլէ ատ եէր ալթընտա պուլունան էնվայի մատտէլէրի էմինէրէք պէսլէնիրլեր։

Պունլար չիմտիյէ դատար մուիւմ շէյլեր իսէտ, պագը նէպաթաթընը հայվանաթը սաղիրէ տախի եէտիքլէրի, քիմսէ թարաֆընտան քէշֆ ու միշահէտէ օլունամամըշ իքէն, սարբմըշ նաթիւրալիսթլէրինին է՛ն շէօհրեթլիլէրինտէն ինկիլթէրրալը Տարվէն շու սըրը ու հիքմէթէ քէսալի վուգուֆ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տուր։

Տարվէն, շու ալէամէթի ժալէ (Բոսսօլի) թապիր օլունան նէպաթ իւզերինտէ միշահէտ իմմիշ տիր քի, նէպաթը մէզքիւր հադդընտա թաֆսիլաթը ամիեէյի վիրմէկի միւֆիտ տատ իտէրիզ։

Բոսսօլի 2–6 եարբաղա մալիք օլուպ, մէզքիւր եարբաղլարը հէր պիրինէ իւսթիւնտէ 150–250 գատտար ինճէ թէլլէր վար տըր քի, պունղարընը իֆրաղ իթմէքտէ օլտուզլարը պիր նէվի սու, կիւնէշին զիեալարը իւզերինէ վուրտուզունտա, ինճու կիպի բարլամագա պաշլատըգընտան, իսմինէ Բոսսօլի տէնիշ տիր քի, կիւնէշտէ բարլանան մանտարընտա տըր։ Մէզքիւր նէպաթի էվրօքանընը չօգ ճիհէթլէրինտէ պուլունուր իսէ տէ, խուսուսի իլէ, Ալբ վէ Բիրէնէ տաղլարընտա վէ Բարիս ճիվարլարընտա թէնէպպիւթ իտէր։

Էկէր չու եօգարընտա Թարիֆ իթտիկիմիզ ինճէ թէլլէրին իւզերինէ պիր ուֆագ չէօր, եա ուֆագ պիր հայվան, հէր նէ օլուրսա օլսուն, վագ իյլէսէք, կէօրիւրիւզ քի մէզքիւր թէլլէր մուհիթտէն պաշլաեարագ, մէրքէզէ տօղրու թէմելիլ իտէր վէ տէօրթ թարաֆտան մատտէյի մէվզուէյի գուճագլաեարագ, զանն իտէրսին քի, չէնպէրլերի արասընտա հապս իտէր։ Մ. Տաշվէնին միշահէտաթընա նէզարէն, շու հալ կիւնտիւզ էանասը վուգու պուլտուղու կիպի, կիճէլէյին տախի կէօրիւլիյօր. չունքի միսմահլէյհին գավինճէ, նէպաթաթը մէզքիւրե ույգու տէնիլէն հալէ կիրիֆթար տէյիլ իմիշլեր։

(Ցեվ-դ)

Ու. ՌՕՊԷՆՍՕՆ

Ի-ըտոս Թաղէյեէ Մէ-ուէրէ-ե

ԱԶԴՔ

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս կը փութայ հրատարակել Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ նոյեմբեր ամսոյ նուիրատու ազգայնոց ցանկը։

Բարձրաստիճան անձ մը՝ որ սոյն հասատատութեան օգնել իրեն մտածման առարկայ ըրած է, այս անգամ ևս բարեհաճեցաւ նուիրել ութն Օսմանեան լիրա, զոր ստացաւ Կիւմիւշկերատան Տիգրան Էֆֆենտիի միջոցաւ.

Համեստափայլ Տիկնայք Ղրիմ.

Բարեպաշտուհի Տիկին մի ձեռմբ.	
Տիգրան Էֆ. Կիւմիւշկերատանի	540
Տիկին Եղիսաբէթ Զարդարեան	216
Բարեպաշտուհի Տիկին մը	108
Մեծ. Տեարք	
Ռափայէլ Մարկոսեան	216
Կոստանդ Կոստանդեան	108
Հայազգի սմն	23

'Ի Գում-գաբու Տիգրանի սբբ.

ճարանէ հացագին հոկտ.	20
	1,231

Մեծ. Մատթէոս և Աբրիկ էֆէնտիք Ունճեան ինչպէս նախորդ տարիներ, այս տարի ևս իւրեանց ծանուցեալ բարեսրտութեամբն ու հանրածանօթ ազգասիրութեամբն բարեհաճեցան նուիրել (200) երկու հարիւր չէ.քի փայտ.

Բարեսէր սմն	130	հատ հաւ
	26	հիս. խայմախ
	122	« հաց
	12	« չէ հրիյէ
	7	« թոզ չ.քը.
	150	հատ հաւկիթ
	150	« լիմոն

Երկու բարեսէր ազգայինք 2 հատ ոչխար

Բարեսէր անձ մը ձեռմբ. Տիվրիկցի Յակոբ էֆ. Մինասեանի 1 հատ ոչխար

Սամաթիացի Իչէմէճի Յարութիւն 1 հատ ոչխար

Տարտանելի ազգայիններէ տեղւոյն Պատ. Թաղ. խորհրդոյ միջոցաւ հանգանակեալ 34 հիս. պուլկուր

4	« բակլա
47	« պէօրիւճէ
53	« սիսեռ

Ռոտոսթոյի Ս. Թագաւոր Թաղի Պատ. Թաղ. խորհրդոյ միջոցաւ հաւաքեալ 716 հիս. սոխ

12	« պուլկուր
18	« բակլա

Ռոտոսթոյի Ս. Խաչ Թաղի Պատ. Թաղ. խորհրդոյ միջոցաւ հաւաքեալ 1900 հիս. սոխ

20	« պուլկուր
6	« սիսեռ

Բարեպաշտ սմն 11 կանգն. չուխա

Սեբաստացի Մ. Թադէոս Մեսիկեան 4 զոյգ բապուճ

Գէորգ Նախշեան 3 « «

Սարգիս Քիրիշեան. 1 « «

Հոգաբարձութիւնս յիշեալ նուիրատու ազգայնոց իւր խորին շնորհակալիքը յայտնելով, յոյս մեծ ունի թէ ասցա հետեւողներ կունենայ 'ի միխթարութիւն թշուառ դատապարեալց

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Հիւ. Հոգ.

Ատենադպիր Ատենապետ

Յ. Ֆէնէրեան Մ[illegible] Յակոբեան

Կ. Պոլիս 1 Դեկտ. 1881

կէր չիմտի դապալ պուեուրմաեաճագ օլուր իսէնիզ, նէ՛ վագրթ դապալ իտէպիլէճէկսինիզի պիլմէրլիկի արզու իլլէմէքտէ տիր։

—Ա՛յլէ տէ պուեուրսուն իչէրի. —ամսի ժօրժ կէրմիյեէթ իւղրէ, ըսէրինին միրէճէկի ճէվապա պէքլէմէքսիզին։

Խըռմէթքեար սայնատան տիչարը չըղար, վէ պիր սանիյէ սօնրա,

—Մանսիէօ Լիսնէլ Վարթը, — տէյէրէք, եինէ կէլիպ սալն դաբուսունատան մէրգումնն կիրմէքտէ օլտուզունու խապէր վիրտի։

Լէհճէսինտէ պիր կիւլիմսէյիշ, վէ պագբշընտա տախի պիր սիքինէթի հալ տէրքեար օլտուզու հալտէ, Գօրա սալն դաբուսունատան իչէրի կիրտի։

Մէրգումէ պիր սիեահ սէթրի, պիր աչըզ ըէնք բանթալն կիյինմիշ օլուպ, վէ էլլէրինէ տախի գօեու ըէնքտէ էլտիվէն թաղմշ իսի. վէ սոլ էյինտէտ քէնտի գրբպաճը իլէ շաբգասընը թութմագտա իտի։

Կէրէք քէնտի ֆամիլեասընա վէ կէրէք պիկդթ քէնտիսինէ, օլ գատտար ֆէնալըգլար եարմշ օլան էօյլէ պիր ալչագ ատամն սալունատան իչէրի, իլք տէֆա օլարագ կիրմէքտէ օլտուզունատան, կէրչի քին ու զարագ, վէ հիտատէթ ու զազապ, վէ նէֆրէթ տույղուլարը, Գօրանն զալպինտէ պաշ զալարլարագ, մէրգումէյի պիթթապի, հատատէն զիեատէ թահրիք իթմէկլէր, վէ պիւթիւն վիճատանտէ պիր տիթրէմէքլիք էսէրի հիտա իյլէմէկէ պաշլատը իսէտ, մէրգումէ սոխի, քէնտի ֆիքրինտէ գուրտուշ օլատ գա սանատ, հէր հալտէ խթէտիկի կիպի ոյնաեբպ պաշա չըգարմագլրզ իատտա վէ նիյեէթի գավիյեէսինտէ սէպաթ վէ մէթանէթ իւղրէ պուլունմագտա օլտուզունատան, մէզքիւր տույղուլարը քեաֆֆէսինէ տախի զալէպէ պիրլէ, էշքեալ վէ չէհրէսինի ասլա պօղմաեարագ, հէյեէթի ասլեյեէսի իւզրէ սագլատըգտան պաշգա, ատատգլարըյլա տախի պիր կիւլիմսէյիշ իպրազընտա պուլունտու։

Մարսիալ, Գօրաեր կէօրտիքտէ, անինտէ ըէնկի աթարագ մօսմօր քէսիլտի. —տիղլերի թութմագ օլարագ տէպէլէնմէկէ պաշլատը. — կէօզլերինի գանղի թարաֆա չէվիրէճճէկինի շաշբրաբ, —վէլհասրլ եբլաբրբմնատան վուրուլմուշտուր կիպի պիր հալ ու հէյեէթի քէսպ իթտի։

Գօրա ժօրժու կէօրտիքտէ, իղհարը մէճՄանլեեթի իթտի, վէ Մարսիալա տախի քէմալի թաազիմ իւզրէ պաշընը էյէրէք։

—Զանն իտէրիմ քի, մանսիէօ Մարսիալ զամը ալիլէրի տիրլէր, էօյլէ մի, էֆէնտիմ, —տէտի։

Մարսիալ սիքիլթ իթտի։

—Ամո՛ն եա Բէպպիմ, եալընըզ սիմասը տէյիլ, իլլա սէսի տախի անընն սէսի տիր . . . —տէյի տիւշինմէկէ պաշլատը։

—Նէ՞ օ, պապաճըզըմ, նէ՞ օլմագտասընըզ, —տէտի Ժօրժ պիր հարէրէթի իւղրէ, —մանսիէօ Վարթընա նի՞չին ճէվապ վիրմէմէքտէսինիզ։

Հաթթա, տէտի մէրգումի քէնտի ֆիքրինտէն, էկէր պիզդաթ Գօրա քէնտիսի պիլէ օլմուշ օլսա, եինէ պանա տալա պիր շէյ եարամաեաճագ տըր, չունքի, պունուն պուրասը Փարիս կիպի նիզամ վէ էմնիյէթի լազմէեէ մալիք պուլունան պիր բայիթախթ տըր, հէր մահէլէ բօլիս վար տրր, վէ պունլարընտա վազիֆէլէրի, հէր նամուսլու վէ միւթէպէր զաթլարը հրֆզ ու վիդայէ իյլէմէք տիր, տէյի միւլահազա իյլէտի։

Նիհայէթ իւլ էմր, մէրգումի ֆէվդէլ ատ պիր զայրէթ վէ ճէսարէթ քէսպ իտէրէք, վէ բէրբէլեեէրէք քէլամէ աղաղ պիրլէ,

—Աֆվ իտէրսինիզ, մանսիէօ Վարթը, պիրտէն պիրէ իւզերիմտէ էօյլէ պիր էսէրի հէյեճան հասրլ օլտու քի, պիր տիւրլիւ թէսկին վէ զալէպէեէ միւզթէտիր օլամատըմ... —զաթընըզ, թըպդբ, աչտրի մէրթէպէ սէվմէքտէ օլուպտա, զայպ իթմիշ պուլունտուղում. . . պիր զաթա պէնդէմէքտէսինիզ. . .

—Ֆի՞մ տիր օլ տէտիկինիզ, — տէյի սիւալ իթտի ժօրժ մէրագ իւզրէ։

—Սէնին թանբմատըղն պիր զատու քէնտույէ, եինէ ապա գօրդուպ վէ տիթրէմէյիպ, իլլա քէմալի զայրէթ վէ ճէսարէթ իւզրէ, հէր նէվի գաղտ վէ պէլաեա զարշը զօյմագլըղն էհէմմիյեէթինի հիսս իթտի վէ գարար վիրտի։

Հաթթա, տէտի մէրգում քէնտի ֆիքրինտէն, էկէր պիզդաթ Գօրա քէնտիսի պիլէ օլմուշ օլսա, եինէ պանա տալա պիր շէյ եարամաեաճագ տըր, չունքի, պունուն պուրասը Փարիս կիպի նիզամ վէ էմնիյէթի լազմէեէ մալիք պուլունան պիր բայիթախթ տըր, հէր մահէլէ բօլիս վար տրր, վէ պունլարընտա վազիֆէլէրի, հէր նամուսլու վէ միւթէպէր զաթլարը հրֆզ ու վիդայէ իյլէմէք տիր, տէյի միւլահազա իյլէտի։

Նիհայէթ իւլ էմր, մէրգում

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1882 ՏԱՐԻՈՑ

Սեղհակոնոբիան Աշխարհի Հիանալի Հայոց

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋԵԱՆ

Երկու հարիւր քառասուն երեսէ բաղկացեալ սոյն ընդարձակ տպագրութիւնը բացի բուն Օրացուցէ կը պարունակէ հետեւեալ կարեւոր ճոխ տեղեկութիւններն.

Վիճակագիր Տաճկաստանի.—Օսմանեան դէսպանք ի զանազան աշխարհս.—Դէսպանք և հիւպատոսք օտար տէրութեանց ի Մայրաքաղաքիս.—Ցանկ Օսմանեան Սուլթանաց.—Իշխանութիւնք ընդ գերիշխանութեամբ Սուլթանին.—Հայրապետութիւնք Հայոց.—Պատրիարքութիւնք. Անդամք Ժողովոյ և կրօնային ատենի. Անդամք Քաղաքային ատենի և Վարչական սենեկի. Անդամք Ամուսնական սենեկի, և Ազգային կեդրոնական դատարանի Անհատական սենեկի, և Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի.—Ընդարձակ վիճակագրութիւն տէրութեանց՝ Գերմանիոյ, Գաղղիոյ, Անգլիոյ, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Պելճիքայի, Զուիցերիոյ, Բորդուկալի, Տանիմարքայի, Մէքսիքոյի, Շաբոնի, Շուէտ-Նորվէկիոյ, Յունաստանի, Զիլիի, Պարսկաստանի, Չինու, Պրազիլիոյ, Սպանիոյ և Հոլանտայի.—Պատմութիւն ժամանակագրական երևելի անցից.—Նոր ցուցակ գնոց հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ.—Նիհ (Թարիֆա) հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեան Միջազգային հեռագրութեանց.—Ցուցակ գնոց Եւրոպական Միջազգային Թղթատարութեանց.—Եւրոպական նամակատունք ի կ. Պոլիս, Գերմանական, Անգլիական, Աւստրիական, Ֆրանսական, Հելլենական և Ռուսական.—Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օսմանեան Միջազգային Թղթատարութեանց.—Ցուցակ գնոց Եւրոպական Տաճկաստանի երկաթուղեաց.—Ցուցակ գնոց և ժամանակացոյց Եգիպտական, Մահսուսէ, Աւստրիական, Մէսանժրի-Մարիթիմ, Բաքէ-Էնէ և Ընկ. և Ռուսական ընկերութեան շոգենաւուց.—Տոկոսաւոր և պարգևաւոր արժեթուղթք գլխաւոր տէրութեանց և քաղաքաց Եւրոպիոյ, Ցուցակք պարգևաց.—Այլևայլք, Նորտէնսքէօլտ Շուէտացւոյն ուղևորութիւնն ի հիւսիսային բևեռն, Ֆիլոքսէրա որդը, Չինու պարիսպը, Ցորեն արտադրող երկիրք, Երկաթուղեաց արագութիւնը, Գաղթականութիւն յԱմերիկա, Լրագրաց թիւը, Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծաթի, Գաղթականութիւն Հայոց ի Ճավա.—Ազգային մամուլ.—Գլխաւոր ազգաց դրամներուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ և Ֆրանսայի դրամներուն հետ.—Գլխաւոր ազգաց չափերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ չափերուն հետ.—Բաղդատական ցուցակ տարածութեանց և բնակչաց Եւրոպական տէրութեանց.—Ծանուցում, Արամեան տպարան և Գրատուն Բարիզու։

Կը ծախուի մասնաւորապէս Արամեան տպարանը և ամէն դրավաճառաց քով նաև Ազգային Հիւանդանոցի գրասենեակը։

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

• • •

ԳՐԱՏՈՒՆ

Ս. Ց. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Պահեստ Գաբ. Մատուռան կոչէ կամուրջէ

ՌՈ- 56

Կը ծանուցուի Արգոյ հասարակութեան թէ վերոյիշեալ գրատունը Կաղանդի առթիւ 1881 դեկ. 20 և 27 կիւրակէ օրերը բաց ըլլալով, ամեն տեսակ նուէրներ, Օրացոյց պարզ և փառակազմ, պատկերներ և պատկերազարդ Կաղանդի նուէրներ և այլ եկեղեցական, դպրոցական և վիպասանական նաև Տիւսիմուր, Էսրարը Փարիզ, Չինու կեանք Գրզը, Թուճառան Գրզլար ամեն տեսակ գրքեր խիստ ժան գներով. մեծ քանակութեամբ գրնողներուն աւելի զեղչ կը լինի։

• • •

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ԴԱՍԵՐ

Գաղղիերէն լեզուի նշանաւոր ուսուցիչ Ն. Սիմոնեան էֆէնտի պատրաստուած է այս անգամ Գաղղիերէն լեզուի դիշերային դասեր ուսանելել թէ՛ նորուս և թէ՛ արդէն յառաջացեալ պատանեաց ու երիտասարդաց։

Դասարան յատկացեալ է Պոլիս ի Գում-դաքու Նշանճը ճատտէսի թիւ 57 Սուրբէնեան Վարժարանը. դասերը պիտի տրուին երկուշաբթի և ուրբաթ գիշերները. իւրաքանչիւր դասառուս պիտի վճարէ ամսական երեք մէճիտ կանխիկ. եթէ դասառուաց թիւն տասնեւհինգի հասնի, դասերը պիտի սկսին ամանդուլ դեկտ. 11ին, արդէն հինգ աշակերտք կան ստորագրեալ. ուրիշ ստորագրուիլ ուզողներ պէտք է այժմէն երկուշաբթի և ուրբաթ երեկոյները ժամ 11 էն 12 դիմեն 'ի նոյն վարժարան և տեսնեն զՍիմոնեան էֆէնտի։

ԻԼԱՆԱԹ

Ալի պէյ չիֆթլիքի հիւմանեանը մէրպուխթաթնան Եարբմ Պէրղոստա վագի Քիլար պուրնունան Գուրա պուրնունա դատար օլան Հաստուտ իլէ մահատուտ Սայտի մահի կէօրիւնիւն, տօղման եէտի սէնէսի դատրմնան իթիպարէն պիր սէնէ միւտէթ, վէ օն պէշ լիրաեր Օսմանի պէտէլի իճար իլէ Թալիպի իւհտէսինտէ թէղարրիւր իթմիշ օլմաղլէ, պունան դիւատէեէ թալիպ օլանլարը, մահր բումինին օն եէտինճի բէնչչէմպիհ կիւնիւ խաղինէեի խատէեէ կէմէլէրի։

Չիֆթլիքի մէղլուր միչթիմէլթնան Եարբմ Պէրղոստա վագի խան վէ պաղալ տիւքքէանընին տօղման եէտի սէնէսի դատրմնան իթիպարէն պիր սէնէ միւտէթ, վէ տէօրթ պին պէշ եիւզ ղուրուշ պէտէլի իճար իլէ թալիպի իւհտէսինտէ թէղարրիւր իթմէ լիէ, գիւատէեէ թալիպ օլանլարը եէվմի մէղպուրատէ խաղինէեի մէղպուրէեէ կէլմէլէրի։

Աեաղ աղա չիֆթլիքի հիւմանեանը տախիլինտէ քեպին, Գանլը դավաղ մանարասը իլէ մէրասիներն, տօղման եէտի սէնէսի դատրմնան իթիպարէն պիր սէնէ միւտէթ, վէ պէշ պին պէշ եիւզ ղուրուշ պէտէլի իճար իլէ թալիպի իւհտէսինտէ թէղարրիւր իթմէ լիէ, գիւատէեէ թալիպ օլանլարը եէվմի մէղքիւրէտէ խաղինէեի մէղքիւրէեէ կէլմէլէրի։ Զ—2

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօղթօրը միւմանիէյէ, Բարիսատէ իլմի թէպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու սէֆա պուրատա կէլմիշ օլտուղունտան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սօղաղընտա, Մէճիտիյի Հավատես մահթպատասընին գարշուսընտան 18 Նիսմէրօլու խանէսէ, հէր կիւն սապահտան սատթ 6էտա դատար պուլունմաղտա օլուպ, վէ 6/սմատա կիւնլէրի տախի, սատթ կէտն 6էտա դատար, քէնտիսինէ միւրաճատթ իտէն խատթէկեանը, մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Տօղթօրու միւմանիէյէ հէր կիւն սատթ 8էտէն ուշամա դատար, Խաթանպոլ ճիվարընտա, Նիշանճատա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 Նիսմէրօլու սապրդ էճզահանէեի քէնտիսինէ իդամէթկեահ իթթիխաղ իտէրէք պուլունմաղտա տրը։ Բազար իրթէսի կիւնլէրի, մահէլլի մէղքիւրատէ, սատթ 8էտէն 10ա դատար. քէնտիսինէ միւրաճատթ իտէն Գուզարա խատթէկեանը մէճճանէն պաղմաղտա տրը։

Տօղքօր Ստեփան էֆէնտի Դաւիթեան, Խաթանպօլտա, Դալբաղճրլար պաշը դարուսու խարիճինտէ վագը բուղաշճը Գուրբանու դարշրսընտա պուլունան 13 Նիսմէրօ իլէ միւրաղդամ խանէտէ իդամէթ իթմէքտէ, վէ հէր կիւն էօյլէեէ դատար, եա խանէսինտէ, վէ եախոտա մէղքիւր խանէեէ եադին օլան թրամվայ ճատտէսինտէ քէնտէին Մահմուտիյէ վէ Սուլթանիյէ էճզահանէլէրինտէ պուլունճաղը կիսլի, էօյլէտէն սոնրա տախի, եէնի ճամիի չէրիֆի հավլուսունտա սատթին դարշրսընտա վագը Ալլահվերիրեան էճզահանէսինտէ, վէ պիւյիւք կիւմրիւկիւն դարշրսընտա իսպէչէրեան էճզահանէսիյլէ, Ագսէրայ ճատտէսինտէ Շագարճեան էճզահանէսինտէ պուլունմաղտա, վէ էմրաղը սայիրէտէն պաշդա, շիմարիյէ դատար քէսպի շէօհրէթի իյլէմիշ օլտուղու լավուխտաճրլրդ իլէ, գիւչիւք չօճուղլարա տայիր օլան խատթալըղլարա թագմաղլրդ ամէլիեաթ վէ իճրասընա տէվամ իյլէմէքտէ տիր։

Թուճառան Գրզլարը 5ինճի ճիւղիւ չէդմրշ տրը։

Էսրարը Փարիսէն, Գալբաղճրլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէլի Դէորդ աղանը թիւթինճիւ տիւքքէանընտա տախի սահթլմաղտա տրը։

Խաթանպոլ քէօրբիւ եանընտա, Վալիտէ խանը դարուսու իրթիխալինտէ Նիսմէրօրու գրիմպախանէ մի Օսմանիտէ, հէր նէվի թարիֆ, Բօսման, թէսաֆրօ քրիմպալարը, Ներգամամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինսմէքրիմէպ քրիմպալէրի ֆիրուխթ օլունմաղտա օլաուզունտան, թէշրիֆ պույուրան զամթարը, հէր վէճհրէ մէճմուն գրլրնաճաղլարը պէեան օլաունուր։

Մահէլլի մէղպուրատա, պիզիմ Տիւսթաուրլար վէ Թուճառան Գրզլար տախի սահթլրը։

ՇԻՖԱ. ԻԼԻՔ ՊԱՀԱՐՏԱ.

WILHELM'S

ՎԻԼՀԷԼՄ

Ամրիւրիէէ+ ամրիւրիմրիէ+

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՑԻՃԻ

Զ Ա Ց

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ

Թ Ի Ր Թ Ի Պ Ի

Նայ Ֆիրէնտէ էճզանը դուրը

Մէղքիւր Զայ, Նիքրիս իլէթինէ, օյնագ եէրլերի սրղրլարընա, չօճուղլարըն տիղլերճէ վէ աեագլարճա զայիֆլիքլէրինէ, էսկի սանճրլարա, տայիմա թէչէնիշ իթմէքտէ օլան եարալարա, գըզըլ, գըզմարդ, վէ չիչէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլեատան ալընմըշ պուլունան խաստալըգլարա, վէ եիւզտէ վէ վիճուտտա հարբ օլան սիվիլճիք, չիպան, վէ թէմիզլի նէվինտէն օլան իլէթլերէ, ֆրէնկիյէ տայիր մարազլարա, վէ գարաճիյէր հասթալըգլարընա. մաեասըլա, սարըլըղա, վէ տայիմի օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլէթլերինէ, վէ միտէ ֆէսատլարընա, վէ իտրարա տայիր իլէթլերէ, վէ պէլ կէվզէքլիկինէ, գաստընճա վէ էրքէքճէ զայիֆլիքլէրէ, պօղազ իւֆիւնէթինէ, վէ էմրաղը սայիրէյէ գարշը խաթիմալ օլունուր բէք չիֆատար պիր մուսլիճէ օլուպ, չաեանը իթթիպար չէհատէթնամէլէր իլէտէ թաստիգ գըլընմըշ տրը քի, արզու իտէն զաթլարա, մէղքիւր չէհատէթնամէլէրտէն մէճճանէն վիրիլիր։

Մէղքիւր Զայտան, հէր բաքէթտէ սէքիզեր քեաղրտ պուլունմաղտա օլուպ, վէ բաքէթի գըյմէթի իսկ 2½ ֆրանգ տրը։

Մէղքիւր Զայը Թագլիտէրինին անդաշընմասը իչին իւզերլերինտէ պուլունան, վէ խաթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքլէրտէն իթա պույրուլմուշ օլան մարգալարա, տիդգաթ օլունմաղըգ իգթիզա իտէր։

Մէղքիւր Զայ, Խաթանպօլտա, եէնի-ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35 վէ 37 Նիսմէրօլար իլէ միւրաղդամ Տէլլա Սիւտա էճզահանէսինտէ պուլունմաղտա

ՇԻՖԱ. ՍՕՆ ՊԱՀԱՐՏԱ.

ՇԻՖԱ. ԵՒԶՏԻ.

ՇԻՖԱ. ԳՐՇՏԻ.

ԻԽԹԱՐ

Բիայէթլու էֆալիյէ իխթար օլունուրքի, ՏՕԳԹԷՕՐ ՏՐ. ԺՕՆԿՈՒՆ ԱՍԼԼԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ. ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ պունան պէօյլէ, եարբմշար ինկիլիզ բինթօսու մըղտարընտա օլտուղու հալտէ, չիշէլէր իչինտէ օլարագ սաթըլմաղտա տրը։

Պիրէր չէյրէք բինթօ օլարագ սաթըլմաղտա օլանլարըն թագվիտի եարըլտըղը կէօրիւլմիւշ օլտուղունտան, թօբլաթարըրմըշ տրը։

ՄԷԶՔԻԻՐ ՏՕԳԹԷՕՐ ՏՐ ԺՕՆԿՈՒՆ. ԱՍԼԼԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ, Պէյ օղլուտա, Մ. Գանճիկիւ Պրիթանիք նամ էճզահանէսինտէ, վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտրրմտա Մ. Վէլիւ վէ գումրանեասը աթիգ մահէլինտէ Մ. Ժ. Դղազօ էճզահանէսինտէ, վէ Իսթանպօլտա Եէնի ճամիտէ Մ. Մէղիքի վէ գումրանեասը մէրքէզ էճզա մաղազասընտա, վէ Մահմուտ բաշատա 49 Նիսմէրօլու Մ. Անթոան Զօպան օղլու, վէ Եէնի-ճամի հավլուսունտա, 16 Նիսմէրօլու Մ. Ժագ Ալէքսեան էճզահանէլէրինտէ, վէ սայիր քեսֆիֆէյի միւթէպէր էճզահանէլէրտէ սաթըլմաղտա տրը։

Ասլլ ոժէնիոս

Էօժէն Միդոր

Գալաթատա, Պանգ Օթթոման աշաղը գարուսու գաբշրսընտա Ն. Ձտէ

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻԶ ՊԻՐ ՇԷՑ ՂԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՈՒՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բաղպէթլու միչթէրիլէրիմի մէճմուան իթմէք իւզրէ, թահքը թէէմինէ ալընմը օլարագ, 500 միլիոն ֆրանգ սէրմանէսի օլան Ասիրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթ իլէ միւնասէպաթա կիրիշիմ։ Մէղքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք դուրալար վասըթասըյլա, հիչ տէյլ իսէ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգըն թէէմէսինի թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսէ օլսուն, հիչ պիր ադէ զայա իթմէդ։ Մէղքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէճաթատա բրամէլէրինտէն սաթըն ալմագ իսթեէնիլդի, սէնէվի չէքիլճէք դուրալար վասըթասըյլա, պէհիրինի տէրհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիրանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եաթատա տահա զիեատէ իթթասընա հազրրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըղտար ֆրանսրզ էսհամը ուսմանիեէսինին պիր մահէլէ էմանէթէն գօնուրմուշ օլմասըյլա, թէէմին իտիրմիշլէր տիր։ Պինանէ ալէյհ մէղքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրամէլէրինտէն վագը օլանագ ադէտէ քեսֆիֆէյի զարար վէ զիեանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քիս, հիչ պիր չէյ զայա իթմէյէրէք, պէնիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրամէլէրիմին իւզերինտէ թայիրինի սէնէեէպիրիր։

Սենէտէ դեօրդ դեքմ էսրարը վէ+էլէճէ+ օլան Մահմուտիյէ էրալիներին 1870 սենէսի էսրարը.

ՊԻՑԻՒԻՔ ԻԲՐԱՄԻԵԼԼԷՐ. — 200,000 ֆիորին, 80,000 ֆիորին, 12,000 ֆորին
Սենէտէ էսրէդեքմ էսրարը վէ+էլէճէ+ օլան Պատ կրան պոսթալըեը էսրարը.

ՊԻՑԻՒԻՔ ԻԲՐԱՄԻՑԼԷՐ. — 150,000 ֆիորին, 15,000 ֆիորին.
Սենէտէ դեօրդ դեքմ էսրարը դեշէտէ օլանաճաք օլան Ավստրիա էսհամը.

ՊԻՑԻՒԻՔ ԻԲՐԱՄԻԵԼԼԷՐ. — 40,000 ֆիորին, 20,000 ֆիորին.

Գալաթա, քէօրբիւ եաղընընտա, Հալտեեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՏԼԷՐ

ԱԼԷՔՍ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՁԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷՐՄԻՍԻՆԻԶ

Շ ՊԱԼԻՒԼ Է ԳՕՄԲԱՆԻԵԱ

ՏՐ.

ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԴՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍԱԹԸՆ ՍԱԼԸՆԸԶ

Պուլունուր շարապ վէ միւսիրիթ սաթան պաշլըճա թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ.

Մէմլէքէթ մահրուսէեէ վէ+էլէ էեկեռէլէրէ

ՁԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱԶԼ. ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

ՍԱՐՍԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 23 դեկ.		
Ֆրանսրզ ֆոնտսու	3 %	84
» »	5 %	114
Էսհամը Ուսմանիէ աշլրը		13-95
» » գարանոր		13-80
1865 Իսթիգրազը		88-
1869 »		70-
1873 »		69-
Բուսէլի չըմէնտը. Քահվիյա		61-
Օսմանլը Պանգասը		308 75
Դրէտի Լիոնէ		900
Բուս ֆոնտսու 5 % (1877		92-7/8
Բուսիանըն Շարք իսթիգրազը		59 1/2
Իթալիա ֆոնտսու		90-40
Մըսրը իսթիդ. պիրլէշմիշ		355-75
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը		30-1/2
Գամպիո Լոնտրա իւզերինէ		25-24
Բարիս, (Պուլվար) 23 դեկ.		
Ֆրանսրզ ֆոնտսու	3 %	114- 8 3/4
Էսհամը Ուսմանիէ		13-80
—		
Լոնտրա 23 դեկ.		
Ինկիլիզ զոնսոլիտ		99-7/16
Էսհամը Ուսմանիէ աշլրը		13-1/2
» » գարանոր		13-1/2
1865 Իսթիգրազը		17-
1869 »		13-1/2
1871 »		71-1/2
1872 (Պոնտիս Թրէզոր)		26-1/2
1873 »		14-1/2
Տէվլէթի Ավրէնին 1877 իսթիգ.		
բազը		85-1/2
Օսմանլը Պանգասը		22-1/4
Բուսիա իսթիգրազը 1873		87-
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէշմիշ		70-1/2
» իմթիեազը (չըմէնտը.)		91-1/2
Տաիրա սանիեէ		71-
Մըսրըն Լոյիտ իսթիգրազը		91-1/4
1877 Մահարիսթան էսհամը		103-1/2
Գամպիո Բարիզ		25-56
—		
Վիէննա, 23 դեկ.		
Լոնտրա իւզերինէ գամպիա		118-90
Բուսէլի տէմիր եոլ թահվիլաթը		29-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսմ. դեկտ 12 ազշմ. դր.		14 34
» » դեկտ. 14 սպհ. աչ		14-34
» » Էն եիւքսէք		14-27
» » Էն աշաղը		14-27
» » Ասաթ 5 տէ		14-25
1863 Իսթիգ. (Մուքօն)	6 % ֆ.	-
1865 » »	6 % ֆ.	87-
1869 » (Բինար)	6 % ֆ.	75-
1872 » (Պոնտիս Թրէզոր		26-
1873 » (Բինար)	6 % ֆ.	71-
Բուսէլի չըմէնտրֆէր		61-1/8
Տէբօր		26-
Հէվալէսիզ	»	-
Ամդէ Ֆայիդի	»	8-
—		
ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ		
Դրէտի ժէնէրալ 6 %		7-
Սօսիէթէ ժէն 6 %		5-20
Իսթանպոլ Պանգասը		11-
Սօսիէթէ Օթօման		4-10
Թրամվայ 5 %		375-
Լավրիօմ (մասէն)		155-
—		
ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ		
Օսմանլը լիրասը 100 գրշտան		Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը		110-17
Ֆրանսրզ ալթունու		87-38
Բօլ		89-35
Դրիմից ալթունու		52-
Պէեազ մէճիտիյէ		197-34
Մէթալիք		203-20
Պէշիք		209-10
Սալքըզ		126-20
Պաղը		810-
Գարպօն գայիմէսի գարիք		862-
—		
ԳԱԶՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ		
Էն եիւքսէք		930-
Էն աշաղը		930-
Ասաթ 5 տէ		930-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԽՄԲԱԳՐՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ